

BARANYI LÁSZLÓ BRÁCSAMŰVÉSZ PORTFÓLIÓJA

1954-ben születtem Balassagyarmaton, zenész családban. Édesapám, Baranyi János közkedvelt primás volt, akinek munkásságát emléktábla is őrzi a városban. Zenei tanulmányaimat már nagyon korán, az ő kezei alatt kezdtem. Testvéreim szintén muzsikusok.

15 évesen Apámmal, a balassagyarmati Kaszinóban.

16 évesen felvételt nyertem a KISZ Központi Művészegyüttes Rajkó Zenekarába, ahol folytattam az otthon megkezdett zenei tanulmányaimat 18 éves koromig. Ott klasszikus zenei oktatást is kaptam, a klasszikus brácsa tanárom Égerland István, az Operaház brácsása volt. Emellett magánúton Jónás Lajos, a kor egyik legnagyobb cigányzenésze is mentorált. Ő képezte ki a legmagasabb szintű hangszerismeretre és megtanultam tőle a brácsázás cigányzenekari szerepét.

18 éves koromtól 21 éves koromig az Országos Szórakoztatózenei Központ stúdiójában tanultam, Égerland István ott is tanárom volt. 1975-ben végeztem a brácsa népzene szakon és az előadóművészi engedélyt is megkaptam. Ehhez nagyon komoly vizsgát kellett letennem, aminek anyagát a történeti érdekesség végett leírom:

-zeneelméleti anyag, egy előadási darab, 1 Kreutzer etüd, lapról olvasás

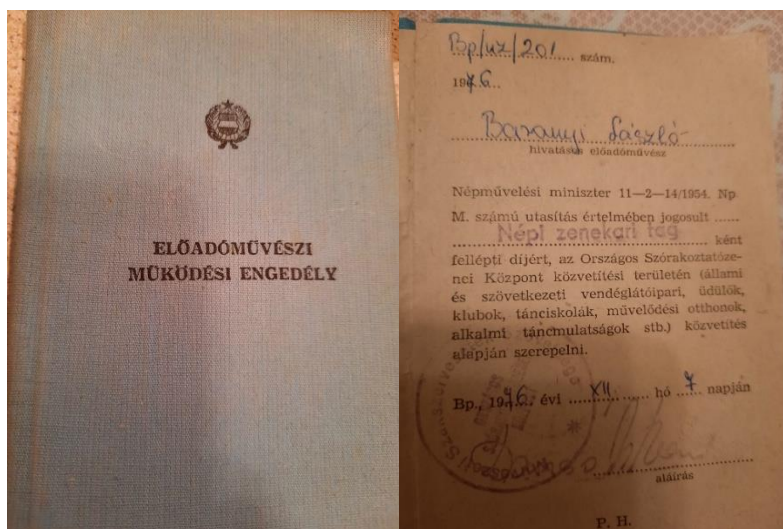
-kivülről kellett megtanulni az alábbi műveket:

Kálmán Imre: Csárdáskirálynő – részletek brácsa szólam, Marica grófnő – részletek, Lehár Ferenc: A víg özvegy – részletek, Cigányszerelem – részletek, Kodály: Intermezzo, Weiner: Rókatánc, Liszt: 2. magyar rapszódia, Brahms: 1., 5., 6. magyar tánc, Bihari János: Verbunkos – Mikor a pénze elfogyott..., Erkel: Palotás, Csámpai Ivó: Emlékezés Bihari Jánosra, Dinicu: Hora staccato, ifj.J. Strauss: Tavaszi hangok, Kék Duna keringő, Éljen a magyar, Terefere polka, Mesél a bécsi erdő, Ivanovics: Duna hullámain, Sarasate: Cigányosan, 200 magyar nóta, Csárdások, Friss csárdások, Andalgók

A zsűri tagjai a kor legnagyobb cigányprímásai, id. Járóka Sándor, Lakatos Sándor, Kozák Gábor József, Boross Lajos voltak, valamint Bicskei Géza cimbalomművész. A zsűri elnöke Pongrátz Zoltán zeneszerző, főiskolai tanár volt. Suha Balogh Kálmán zenekara közreműködött a vizsgán.

A vizsga úgy zajlott, hogy tételt húztam, beültem a zenekarba és a zenekarral együtt kellett muzsikálnom a brácsa szólamot. A vizsgám tételei a következők voltak: a Víg özvegy részlet, Kodály Intermezzo, Brahms 1. magyar tánca, Erkel Palotás, Strauss: Mesél a bécsi erdő, magyar nóta, andalgó, friss csárdás.

Abban az évben 2 brácsás kapott csak előadóművészi engedélyt.

Ennek birtokában elkezdődött a csodálatos gazdaságú művészi pályám, amire az alábbiakban azért szeretnék részletes betekintést adni, hogy dokumentumot szolgáltatassak a Magyar Művészeti Akadémia számára a cigánymuzsikusi élet művészi gazdagságáról, működési szintjeiről és változatosságáról.

Tanulmányaim befejezése után 1976. január elsején a Budapest Szállóban kezdtem Beke Farkas Gyulával, vele vettem részt a Hungarhotels Magyar Hetein Nyugat-Berlinben, a Kempinski Szállóban.

Első munkahelyemen, a Budapest Szállóban Beke Farkas Gyula zenekarával

Ezt követően 1977-ben meghívást kaptam Mágó Károly zenekarával Kuwaitba, ahol a Sheraton Hotelben muzsikáltunk 6 hónapos szerződéssel. A képen: a kuwaiti igazolványom.

1978-ban a Sport Szállóban Albert Gusztáv primás zenekarának tagja voltam, vele 2 hónapig szerepeltem Damaszkuszban a Magyar Heteken, a Meridián szállóban.

1980-as évek elején Csóka Béla zenekarával 6 hónapos szerződést kaptam Németországba, Braunschweigbe, a Piroska Csárdába.

Ezután Budapest nevesebb szállodáiban muzsikáltam: az Olimpiában Boros Lajossal és zenekarával, (egy hét munka után vittek már rádiófelvételre is),

majd a Fórum-ba és az Intercontinental-ba is hívtak.

A Margitszigeti Nagyszálló Mezei Kálmán vezette zenekarával 1984-ben Kanadában voltam egy szállodalánc meghívására a Magyar Heteken, és ott majdnem 3 hónapot turnéztunk Vancouver, Winnipeg, Toronto, London, Ottawa és Montreal városaiban, a kanadai magyarok nagy szeretetétől övezve.

Szeretettel
Winnipeg-i Magyaroktól
Joshua Sperber
Anuska Csontos
Jolika Kovács
Regina Kovács
Sam
Piroska Kleinsasser

1985-től szakmai fejlődésemben meghatározó szerepet töltött be Mészáros Tivadar, a Duna Művészegyüttes vezető primása, akinek zenekarában a 80-as évek közepétől kb. 4 évig muzsikáltam. Fellépéseinkről számos rádió és televíziós felvétel készült. Mészáros Tivadar vezetésével vettem részt a „Gulyás party” folklór műsoraiban, amit az IBUSZ szervezett.

Alapító tagja voltam az 1980-as évek végén, a Kossuth-díjas Sánta Ferenc vezetésével megalakult Magyar Nemzeti Cigányzenekarnak. Vele a Halászbástyán is dolgoztam, sok rádiós, televíziós és hanglemez felvételt is készítettünk. Kb. 2015-ig vettem részt a Nemzeti Cigányzenekar fellépésein.

Sánta Ferenc és a Magyar Nemzeti Cigányzenekar koncertjén Marosvásárhelyen, a 2010-es évek elején.

1988 januárjától a Fortuna Étteremben Suha Balogh Józseffel muzsikáltam, velük voltam újra Kanadában Edmontonban 1 hónapra, egy nemzetközi kiállítás magyar pavilonjában, amely egy magyar falut reprezentált .

Suha Balogh József és zenekara

1989 augusztusától Jónás Lajos hívott Hágába, a Balaton Étterembe, ott kaptam szeptembertől a zenekarával egy fél éves szerződést.

Jónás Lajos primással és

Báder András cimbalmossal

1990 márciusában átszerződtem Buffó Rigó Sándor zenekarához Amszterdamba, a Romanov Étterembe, és ott 2 hónapig dolgoztam. Buffót nagyon tiszteltem, nem csak muzsikusi, hanem kivételes emberi értékei miatt is.

Buffó Rigó Sándor, a legendás primás

1991-ben visszamentem a Fortuna Étterembe, Suha Balogh József zenekarába, vele dolgoztam 1994 novemberéig.

1995-ben úgy éreztem, hogy váltanom kell, ezért elfogadtam a Margitszigeti Nagyszállóban muzsikáló Kossuth-díjas Kállai Kiss Ernő klarinétművész meghívását. A zenekar primása a fia, ifj. Kállai Kiss Ernő Liszt-díjas, immáron 35 éve van ott az együttes élén. Az addig megszerzett sokrétű tudásomat velük mind kamatoztathattam, hiszen a népdal, a magyar nóta és a magyar táncok mellett a modern szórakoztatózenei repertoárt is játszottuk. Oda más szerződéseim mellett is később többször visszahívtak, különösen rádiós és televíziós szereplésekre. A képek kb. 12 évesek.

Még ebben az évben, 1995 tavaszán kaptam egy másik meghívást a Székely Étterembe, ifj. Járóka Sándor zenekarába és vele folytattam a muzsikusi működésemet. Sándorral fiatal koromtól kezdve barátok voltunk, ő volt nemzedékünk legcsodáltabb, legelismertebb primása. Életem legboldogabb időszakom volt a vele töltött 3 év. A képen a bőgős Molnár Laci, cimbalmos Ürmös Sándor, a klarinétos Bujka János, 2. hegedűs Bura Sándor. 1996-ban a zenekart meghívták a Vigadó Éttermébe és teraszára; 2 évig muzsikáltunk ott.

Ez idő alatt több nagy koncertet adtunk külföldön is. Életem legmeghatározóbb élménye volt 2 hollandiai nagyszabású hangversenyünk, melyet Buffo zenekarával közösen adtunk. A koncert azért jött létre, mert Buffo és a Járóka család nagyon híres volt Hollandiában, mivel az 1900-as évek elejétől magyar cigányzenészek települtek be az országba Julianna királynő meghívására és azóta napjainkig ápolják a magyar cigányzenei hagyományt az utódok révén. A híres holland cigánycsalád, a Mirando család hívta Járóka Sanyit Buffóval együtt, akiknek egyesített zenekarával, kb. 25 fővel adtunk Amszterdamban a Concertgebouw-ban és Rotterdamban a De Doelen-ben 2 teltházas nagyszabású koncertet. Hatalmas szakmai és közönségsikert arattunk.

Járóka Sándor egy holland rajongóval, Vincenttel

Sanyi kezdte el a régi filmek zenéit és a modern tánczenét is játszani, ő hozta vissza a 2 Világháború közti kávéházi cigányzenét. Soha nem beszéltük meg, hogy mit fogunk előadni, de amikor vele elkezdünk muzsikálni, az volt a csúcspont. Amit produkáltunk, az zeneileg nagyon magas technikát igényelt, ugyanakkor a rögtönzéses együttmuzsikálásnak volt egy különleges, varázsszerű, lélekvezérelt stílusa is. Járóka annyira meg tudta szólítani az emberek lelkét, ahogy senki más. Karizmatikus nagy művész volt, aki a fiatalabb generációnak is irányt mutatott.

1997 végén egy hétig voltunk újra Hollandiában, Hágában egy Fesztiválon, Brüsszelből hozzánk csatlakozott Roby Lakatos is a zenekarával, a mellékelt kép pont egy lélekemelő pillanatot örökít meg az örömeiről.

Következő állomása életemnek a Gundel Étterem, ahol 2003-2010-ig Lakatos György, az Arany Érdemkeresztrel kitüntetett primás zenekarában folytattam a pályámat. A vele 35 évig dolgozó Kecskés Géza brácsás nyugdíjba kerülésekor hívott meg Lakatos Gyuri a zenekarába. A külföldi uralkodó házak kedvenc primása volt ő, és a Magyarországra látogató világnagyságok mind a mi muzsikánkat hallgatták esténként. A magyar hírességek, nagy muzsikusok rendszeresen jártak ide, például Solti György is, aki egyszer Huszti Péterrel és Piros Ildikóval látogatott el hozzánk, és az ő kérésükre Lakatos Gyuri úgy játszott el egy székely népdalt, hogy megrendülten hallgatták.

7 tagú volt a zenekar: primás, segéd primás, klarinétos, brácsás, csellós, cimbalmos, nagybőgős. 45 perc muzsika után volt 15 perc szünet, de akkor is halkán szólt a cimbalom.

A zenekarral részt vettem a Gundel Napokon és Heteken kétszer Amerikában, New Yorkban, egyszer Japánban, Kínában, Franciaországban a Dijoni Fesztiválon, Svájcban, St Moritzban az Opel ünnepségen és Salzburgban, a Fesztivál záróestjén. Bécsben sok alkalommal voltunk a Habsburg ház családi ünnepségein.

Lakatos György nyugdíjba-menetele után is együtt maradt a zenekar és velük több különleges alkalmon is részt vettem, pl. Erdő Péter bíboros meghívására Esztergomban az Eucharisztikus Kongresszus előkészületi találkozásán részt vevő kb.100 bíboros, érsek és püspök részére a Prímás pincében Lakatos György zenekarával muzsikáltam.

Külön fejezete az életemnek a Boross Lajos-Berki László alapította 100 Tagú Cigányzenekar, aminek 1995-től Buffó Rigó Sándor felkérésére én is tagja lettem és még tagja is vagyok, 12 éve a brácsa szólam helyettes vezetőjeként is. Mivel Mészáros Tivadarral, aki a zenekar egyik megálmodója volt, már nagy klasszikus repertoárt is megtanultam és muzsikáltam (pl. Tell Vilmos, Költő és paraszt, Orfeusz az alvilágból, Virágkeringő, Denevér nyitány, Császárkeringő), széles tudással kerültem bele a 100 Tagú Cigányzenekarba.

Boross Lajossal muzsikálunk

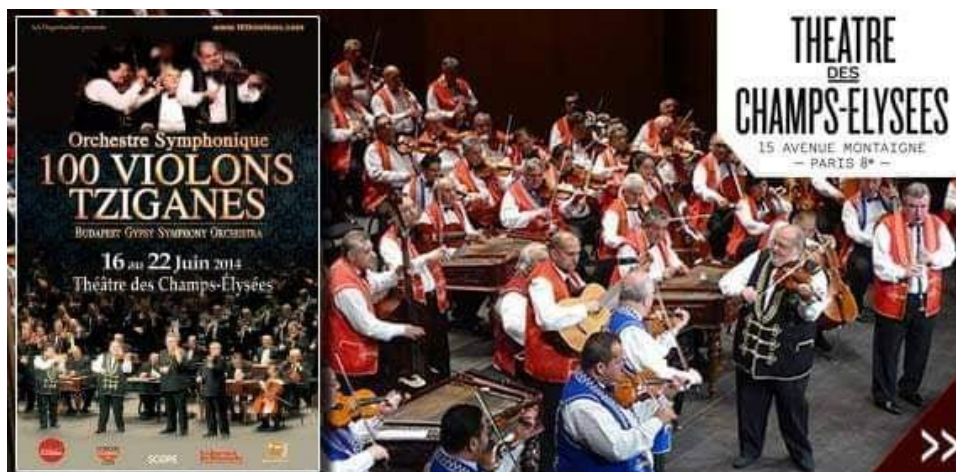
Állandó vendégei voltunk a Zeneakadémiának, a Vigadónak, az Olasz Intézetnek, a Budai Parkszínpadnak, a Papp László Sportaréának, a Zsinagógának. Felléptünk az ország legnagyobb városaitól kezdve a kis falvakig (csökkentett zenekarral is), mindenütt telt házzal. 2020-ban lett az együttes 35 éves.

Életem hatalmas élményei voltak a zenekar külföldi koncertjei. Impresszáriónk a francia Xavier Dubuc volt. Évente csaknem 60-70 koncertet szervezett Európa-szerte. A turnék általában egy hónap leforgása alatt 21 koncertből álltak, nagyon kimerítő tempóban. Az előadások fél 9 kor kezdődtek, és mindenütt telt házunk volt tomboló sikerrel. Másnap 10 órakor indultunk tovább, a következő koncert előtt 3 órával már a helyszínen kellett lennünk az előzetes próbán.

A legtöbb turné Franciaországban volt. Az alábbi városokban léptünk fel, évenként visszajárva (csak a legnagyobbakat említem):

Párizs: a Théâtre de Champs Elysées-ben minden második évben júniusban volt 6 koncertünk.

Itt Buffó volt a primásunk

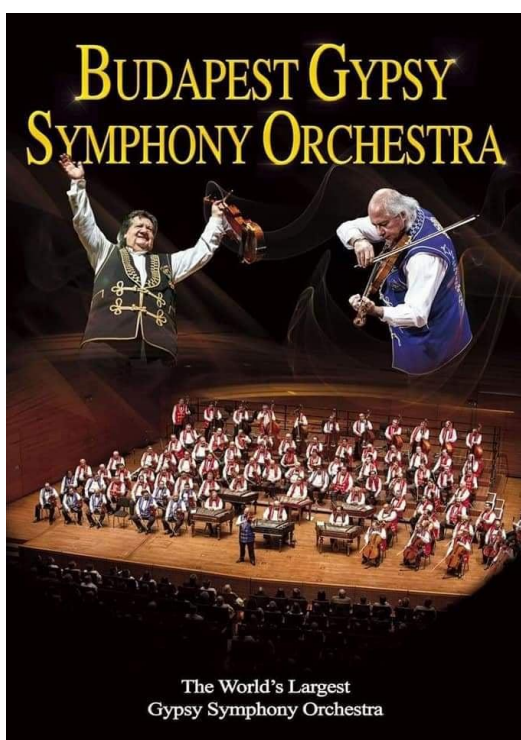

Háromszor szerepeltünk az Olympiá-ban, egyszer az Operaházban és a Pompidou Központban.

Az alábbi városokban rendszeresen felléptünk: Nizza (Théâtre de Casino), Cannes (Fesztiválközpont), Lyon (Auditorium) és Biarritz, Bordeaux, Cannes, Montpellier, Strassbourg legnagyobb színházaiban, valamint Versailles-ban is volt koncertünk.

Monacóban, Monte Carlo-ban 2000 szilveszterén a Place Grande-on adtuk koncertet és a 100 Tagú Cigányzenekar vitte át Monacót a huszonegyedik századba. Másnap a Hotel de Paris-ban, egy kislétszámú zenekarral köszöntöttük az újévet január elsején. A St.Nicholas Katedrálisban egyszer egy hercegi családi esküvőn is muzsikáltunk. A Sporting Clubban néha évente ötször is felléptünk, a Grace Kelly Vöröskeresztes Gálakon rendszeresen részt vettünk. Itt csak világsztárok lépnek fel és elmondhatom, hogy mi is azok lettünk.

Ha Franciaországban voltunk, érintettük mindig a Benelux államokat is. További vendégszereplési helyeink: Svájc (Genf, Montreux), Ausztria, Olaszország, Írország, Norvégia, Dánia, Svédország, Finnország, Görögország, Törökország.

Nagy sikert arattunk az athéni Akropolisz alatti 6 ezer férőhelyes Herodes Atticus Odeonban is. A koncerjeinken az első részben mindig magyar mellényben játszottuk a magyar nép- és cigányzenét, a 2. részben következett szmokingban a klasszikus zenei műsor.

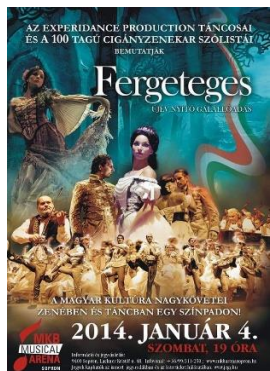
Több fellépésem volt Lakatos Robyval, aki a cigányzenei hagyományokat ötvözi a jazz elemeivel. A világ színpadaira ő vitte el és napjainkban ő tette világhírűvé a magyar cigányok örökségét.

2014 után egy orosz impresszárió megkereste a zenekart és elindultak az oroszországi vendégszereplések. A járvány kitöréséig 4 turnén vettem részt. Ezek állomásai: Moszkva, Szentpétervár, Perm és a szibériai Cseljabinszk, Jekatyerinburg, Omszk, Novoszibirszk, Krasnojarszk. Lelkemnek legkedvesebb az orosz közönség, mert hihetetlen tisztelettel, érzékenységgel és szeretettel fogadtak minket és sokszor láttuk, hogy könnybe lábadt szemmel hallgatják muzsikánkat. A turnék alkalmával Litvániában és Észt- ill. Lettországbban is koncerteztünk. A képen a permi Koncert.

2014-ben létrehozták az ExperiDance és a 100 Tagú Cigányzenekar közös produkcióját, a Fergetegest, A királyné, a gróf és a cigánylány címmel. A zenekarból válogatott 40 muzsikust a színpadon kétszázszor vett részt az előadásban 2019-ig. Németországban többször is szerepeltünk ezzel a produkcióval, és velük voltam újra Athénban, az Akropolisz alatti Herodes Atticus Odeonban.

Majdnem 50 évig voltam a pályán. Szép muzsikusi életet éltem. Nem játszottam mindig sztárokkal, de mindig jó emberekkel voltam, és zenéltem a legnagyobbakkal mind.

Muzsikusi pályám nagy primásai, akik rám a legnagyobb hatással voltak, a következők:

Boross Lajos, Kossuth-díjas, a 100 Tagú Cigányzenekar egyik alapítója.

Mészáros Tivadar, a Duna Művészegyüttes primása, a 100 tagú Cigányzenekar megálmodója és a Rajkó Zenekar művészeti vezetője

Sánta Ferenc, Liszt-díjas, Kossuth-díjas, Prima Primissima-díjas, a Nemzet művésze

Buffó Rigó Sándor a Kultúra Lovagja, az Arany Érdemkereszt birtokosa és a 100 Tagú Cigányzenekar művészeti vezetője

Járóka Sándor, a Kultúra Lovagja

Ifj. Kállay Kiss Ernő, Liszt-díjas

Lakatos György, Arany Érdemkereszt

Radics Ferenc, Arany Érdemkereszt, Liszt-díjas

Azért szerettek a primások, mert úgy rájuk ragadtam, „mint a bélyeg”. Minden primásnak más a műsora, a stílusa, az egyénisége. A velük való munkám mögött a tehetség, az adottságokon alapuló képesség mellett rengeteg tanulás, figyelem és tiszteletteljes alkalmazkodás van.

2019-ben a magyar- és cigány népzene világszerte népszerűsítő művészi pályám elismeréseként megkaptam a Magyar Ezüst Érdemkeresztet.

A járványhelyzet miatt minden bevételi forrásom megszűnt, tartalékaimat feléltem.

Egészségi állapotom már megromlott, s a világhelyzet javulása után már nem biztos, hogy vissza tudok térni a rendszeres, folyamatos munkába.

64 éves koromban nyugdíjas lettem, a nyugdíjam 59 405 forint.

Az Életpálya-díj által nyújtott összeg lehetővé tenné a mindennapi megélésemet, lételem biztosítaná.

Azzal szeretném befejezni, hogy több fiatal tehetséggel is muzsikáltam a járványig, ifj. Sárközy Lajossal, fiatal primás zenivel a Százéves Étteremben, Duka Elemérrel, csellóssal a Centrál Kávéházban, Balázs Tamás primással a Korona Étteremben, Szentendrén.

Nagyon nagy megtiszteltetésnek vettem, hogy az Állami Népi együttes Arany Érdemkeresztes, Liszt-díjas primása, Radics Ferenc meghívott a zenekarába. Vele többször részt vettünk a Karmelita kolostorban a jeles nemzeti ünnepeken és a külföldi delegációk fogadásain.

Tavaly a bécsi Magyar Bálon az utolsó nagy muzsikálás a járvány előtt, a bécsi Magyar Nagykövetségen

Hálás vagyok a Magyar Kormánynak azért, hogy elindította a Muzsikáló Magyarország programot, ami talán a legutolsó pillanatban nyújtotta a lehetőséget számunkra a magyar kultúra évszázadok óta egyik legnagyobb értéke, a cigánymuzsika megmentésére. A haszonérdekű korunk teremtette vendéglátási irányelvek zenei igénytelensége és mentalitása, a korábbi értéket el nem ismerő hozzáállása majdnem a kihalás szélére sodorta ezt a műfajt azzal, hogy szinte mindenütt kisöpörték a cigányzenekarokat.

Már folynak a tárgyalások arról, hogy a Hagyományok Házán belül cigányzenei oktatás is legyen, azért, hogy fennmaradjon a magyar cigányzene. Életem megkoronázása lenne, ha ez valóban létrejönne és a magyar cigányzenei örökség fiataloknak való átadásához én is hozzájárulhatnék és a muzsikusi életem tapasztalatait megoszthatnám. Van remény arra, hogy a gazdag hagyomány új életre kel. Erre biztosíték lehet ifj. Sárközi Lajos Prima Junior díjas hegedűművész, cigányprimás, ifj. Ürmös Sándor cimbalomművész, Duka Elemér csellós, testvére Duka Vilmos nagybőgős, unokatestvére Duka Norbert, csellós, valamint a zeneakadémiai művésztanári diplomásként is a primási hivatást választó Balázs Tamás kivételes tehetsége. Ők képviselik a legfiatalabb generációban jelenleg a cigányzene legmagasabb értékeit. Öregségem legnagyobb ajándéka a velük való LÉT, a velük való együttmuzsikálás csodálatos lehetősége, élménye és értéke. Ez a portfólió látszólag rólam szól, de valójában nem magamat képviselem, hanem egy majdnem eltűnő értéket: a cigánymuzsikát. Ennek bemutatásával és dokumentálásával a megőrzés és a jövőteremtés szándéka is vezet. (foto: a Duka testvérekkel)

